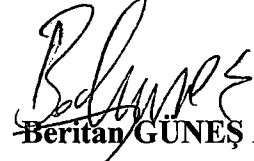

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Hapishanelerdeki hak ihalleri ve keyfi uygulamalara dair hemen her gün tarafımıza yeni bilgiler ulaşmaktadır. Son olarak da Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanede hükümlü olarak tutulan 14 yıllık mahpus Hayri Demir'in tarafıma ilettiği mektupta, Kürtçe olarak yazdıkları mektuplarının son bir yıldır "tercüman yok" denilerek gönderilmediği/kendilerine iade edildiği; spor aktivitelerine ayda yalnızca 2 saat 45 dakika çıkarıldıkları; sohbet haklarının ise ayda bir gün ve 3 saatle kısıtlandığı; hasta mahpuslara kelepçeli muayene dayatmasında bulunduğu ve yalnızca Bolu'da onlarca mahpusun İdare ve Gözlem Kurulu'nun subjektif ve keyfi kararlarıyla tahliyelerinin engellendiği iletilmiştir.

Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde 30 yıllık infazını tamamlamış olmasına rağmen infazı yakılan mahpuslardan yalnızca bazıları şu şekilde sıralanmaktadır: Muhammed İsmail, Abdullah Çelik, Deniz Öztürk, Serhat Öztürk, Nedim Yılmaz, Salih Korkut, Nurettin Ataman, Tunçay Doğan, Hasan İnci, Deniz Güzel, Bülent Güneş, Halil Dağ, Ataş Göbe, Sabit Kaya, Keyfo Başak, Suat Gökalp, Mehmet Şirin Bozçalı, Muzaffer Akış, Ali Murat Çelik, Maruf Türka, Hacı Ekinci, Sinan Türkmen, Aydın Adıyaman, Ramazan Vural, Şahap Elbasan, Hamit Artus.

Tüm bu isimlere ek olarak Hayri Demir'in de hapishanede 14 yılını doldurmuş olmasına ve koşullu salıverilme hakkını elde etmiş olmasına rağmen, 29.07.2024 tarihli İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla, ilgili talebinin keyfi/subjektif gerekçelerle reddedildiği belirtilmiştir. Demir'in talebinin reddedilmesine dair mezkûr Kurul kararındaki gerekçeler durumun vahametini tam anlamıyla gözler önüne sermektedir. Bunlar arasında Sayın Abdullah Öcalan üzerindeki tecridi protesto etmekten tutun da haklarını iyi niyetle kullanmadığının tespit

edilmesine, arama adı altında koğuş baskınlarında infaz memurlarına yardım etmediğinden tutun da fazla elektrik tükettiğine kadar çok çeşitli subjektif yorumlar sıralanmıştır.

Bu bağlamda;

1. 14.04.2020 tarihli düzenlemeler neticesinde mahpusların maruz bırakıldıkları hak ihlallerinin önlenmesine dönük bir girişiminiz olacak mıdır? İlgili yönetmeliklerin değişikliğine dair bir çalışmanız mevcut mudur?
2. İdare ve Gözlem Kurullarının bir nevi “mahkeme” gibi görev yapmasının hukuki gerekçesi nedir?
3. İlgili düzenlemeler ile “umut hakkının” gasp edilmesinin gerekçesi nedir?
4. Hayri Demir ve daha onlarca mahpusun hukuki gerekçelerden yoksun keyfi sebeplerle mahpusluluklarının devam ettirilmesi bakanlığınızın merkezi bir politikasının neticesinde midir?
5. Son bir yıl içerisinde İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarıyla tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?
6. Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanede mahpuslara ait Kürtçe mektupların “tercüman yok” gerekçesiyle gönderilmediği iddiaları doğru mudur? Eğer doğruysa, bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir ve ilgili hapishane idaresinin böyle bir yetkisi var mıdır?
7. Mahpusların spor yapma haklarının ayda yalnızca 2 saat 45 dakika ile sınırlandırıldığı ve sohbet haklarının ayda yalnızca bir gün, 3 saat ile kısıtlandığı iddiaları doğru mudur? Bu kısıtlamalar hangi gerekçelerle uygulanmaktadır?
8. Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanede hasta mahpuslara kelepçeli muayene dayatıldığı iddiaları doğru mudur? Hasta mahpusların tedaviye erişimini güvence altına almak için Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
9. İdare ve Gözlem Kurullarının aldıkları keyfi kararlara karşı bağımsız bir denetim mekanizması var mıdır?
10. Fazla elektrik tüketmek tahliye engellemeye nasıl gerekçe yapılmaktadır? Bu tür kararların keyfilğini önlemek adına Bakanlığınız herhangi bir denetim mekanizması oluşturmayı düşünüyor mu?
11. Hapishanelerde İdare ve Gözlem Kurullarının verdiği kararların hukuka uygunluğunu denetlemek üzere bağımsız bir izleme mekanizması oluşturulması düşünülmekte midir?